

Utbytbara läkemedel

Många läkemedel bedöms som likvärdiga och utbytbara av Läkemedelsverket.

För att läkemedel ska vara utbytbara ska de:

- Innehålla samma verksamma ämne i samma mängd och ha samma beredningsform.
- De ska också ha bedömts likvärdiga avseende sammanvägd effekt och säkerhet, hanterbarhet och produktinformation.
- Även om ett läkemedel bedöms utbytbart av Läkemedelsverket kan skillnader förekomma som i regel inte utgör ett hinder för byte. Det kan t.ex. vara olika färgämnen, tablett/kapsel, olika salt av aktiv substans.
- Kända allergier mot ex färgämnen eller fyllnadsmedel måste dock beaktas innan byte. Fråga patienten samt iaktta COSMIC Uppmärksamhetssignal, UMS.
- Patienten ska informeras om byte och det läkemedel som är givet ska dokumenteras

Information om vilka läkemedel som är utbytbara finns i/på:

Läkemedelsverkets hemsida [Utbytbarhetslista Läkemedelsverket](#)

Fass.se har en enkel sökväg för information om ett läkemedel är utbytbart, den är baserad på läkemedelsverkets lista. *Skriv in* läkemedel i sökfältet, *Välj* läkemedel, *Klicka* sedan på Utbytbara läkemedel. Om utbytbarhet saknas finns det inget läkemedel att byta ut till.

I COSMIC läkemedelsmodul finns funktioner som stöder Utbytbarhet/Får ej bytas ut. Informationen hämtas från läkemedelsverkets lista. Se dokumentationsanvisning, sid 3

Lokala tillägg för utbytbarhet kan vid behov göras i tabell på sid 2 med godkännande av Verksamhetschef/MLA/MLU.

För att sjuksköterska ska få byta läkemedel enligt Läkemedelsverkets lista, FASS och COSMIC samt Regionens/Enhetens lokala utbyteslista, utan att läkare kontaktas, krävs ett godkännande av verksamhetschefen alternativt MLA/MLU.

Rutinen för Utbytbara läkemedel får användas på vårdavdelning/mottagning		Område	
Godkänd av Verksamhetschef/MLA/MLU			

LÄKEMEDEL SOM INTE ÄR UTBYTBARA ENLIGT LÄKEMEDELSVERKET MEN KAN BYTAS UT ENLIGT SÄRSKILT GODKÄNNANDE:

Här finns också utrymme att skriva lokala tillägg som då ska **godkännas** av enhetens MLA/MLU.

Läkemedel	Beredningsform	Kan bytas till läkemedel	Läkare MLA/MLU
Epipen	inj. penna	Anapen, Jext OBS! olika handhavande!	Kristina Seling Läkemedelsansv. läkare RJH
Nutryelt	inf. konc	Addaven	Line Samuelsson IVA
Addens-Kaliumklorid 2 mmol/ml Braun	inf. konc	Addex-Kaliumklorid 2 mmol/ml Fresenius Kabi	Line Samuelsson IVA
Glukos 50 mg/ml Na40+K20 Braun	inf. vätska	Glucose 50 mg/ml Na40+K20 Baxter	Line Samuelsson IVA
Retacrit	Injv. förfylld spruta	Eporatio och Binocrit i motsvarande styrka	Gabriel Wennstig Njurmedicin
Mellozzan	tabl	Aritonin, Melatan, Melatonin, Orimelan, Pinealin	Kristina Seling Läkemedelsansv. läkare RJH
Insulin		Insulin, se tabell sidan 3	Erik Hedman Medicinmottagningen
Prolia 60 mg	Injv, förfylld spruta	Connexence, Izamby, Jubbonti, Junod, Obodence, Ozvyrti, Ponlimsi, Stoboclo, Zadenvi	Kristina Seling Läkemedelsansv. läkare RJH
Xgeva 120 mg	Injv. förfylld spruta och Injv. lösning	Bomynta, Denbrayse, Enwylma, Jubereq, Ozenvelt, Wyost, Xbryk	Kristina Seling Läkemedelsansv. läkare RJH

Viktigt att tänka på med adrenalinpennorna Anapen, Epipen och Jext är att dessa pennor har olika handhavandesätt vilket sjuksköterskan måste informera sig om innan skarp situation uppstår.

Utbyte av insulin för subkutan injektion vid behandling av vuxna patienter inneliggande på vårdavdelning

Nedanstående insulin kan bytas ut enligt särskilt godkännande av Erik Hedman, MLU Medicinmottagningen.

- Sjuksköterska kan byta fritt inom respektive insulingrupp. Användning av förfylld penna förordas i första hand.
- Den påbörjade förfyllda pennan kan skickas med patienten vid hemgång endast om den är ordinerad i läkemedelslistan.
- **Observera!** Utbyteslistan gäller inte i vårdens övergångar vid utskrivning till SÄBO/Korttidsboende eller om patienten har Hemsjukvård. Säkerställ att **det ordinerade insulinet** finns tillgängligt inför utskrivning.

Insulingrupp	Utbytbara insulin, INOM respektive grupp
Snabbverkande insulin	NovoRapid (aspart) Humalog (lispro) Insulin lispro Sanofi (lispro, biosimilar till Humalog) Insulin aspart Sanofi (aspart, biosimilar till NovoRapid) Apidra (glulisin)
Medellångverkande insulin	Humulin NPH (humant isofan)
Medellångverkande insulin	Humalog Mix 25 (lispro + lispro protamin) NovoMix 30 (aspart + aspart protamin)
Långverkande insulin	Abasaglar (glargin) Lantus (glargin)

Följande insulin får INTE bytas ut utan särskild läkarordination och uppföljning

Preparatnamn	Beskrivning av innehållet
Fiasp (aspart)	Aspart med något snabbare tillslag
Humalog Mix 50 (lispro+lispro protamin)	Mixinsulin med unik %-andel snabbt/medellångverkande
Suliqua (glargin + lixisenatid)	Kombination av Toujeo och Lyxumia
Toujeo (glargin)	Långverkande, men högre styrka än Abasaglar/Lantus
Tresiba (degludek)	Superlångverkande
Xultophy (degludek + liraglutid)	Kombination av Tresiba och Victoza

Dokumentation av utbytta läkemedel görs i COSMIC Läkemedelsmodul, Utdelningsvyn.

- Välj *Administrera* – *Administrerat läkemedel* - Klicka på pilen.

Registrera

Ordinerat läkemedel
Atacand*
8 mg
Tablett

Dos 2022-06-15 08:00
1 tablett = 8 mg

lördningställ **Administrera** Hoppa över Anteckning

Tid: 2022-06-15 08:00

Administrerat läkemedel: Atacand*

Administrerad dos: 1 tablett = 8 mg

Läkemedel som läkemedelsverket godkänt som utbytbara visas

Registrera

Ordinerat läkemedel
Atacand*
8 mg
Tablett

Dos 2022-06-15 08:00
1 tablett = 8 mg

oralt

lördningställ **Administrera** Hoppa över Anteckning

Tid: 2022-06-15 08:00

Administrerat läkemedel: Atacand*

Administrerad dos:

Batchnummer:

Filter...
Kairasec*
Candesartad
Candexetil
Atacand*
Candesartan Krka
Candesartan Orion
Candesartan Sandoz
Kandrozid

- Det förskrivna läkemedlet ligger kvar i läkemedelslistan. Håll muspekaren över utdelningsikonen, I informationsrutan visas givet läkemedel. I exemplet Atacand/Candesartan.

Atacand*, 8 mg oralt, Tablett	1 tablett x 1 kv						
DOSPATIENT - SE PASCAL (Patien... övrigt, null	Enligt särskild ordination						
Comenaly, Slutlig konc. 100 mi... intramuskulärt, Koncentrat till injekt...	0,3 ml (30 mikrog) engång...						
Humalog, 100 E/ml subkutan, injektionsvätska, lösni...	Enligt särskild ordination						
NovoRapid FlexPen, 100 E/ml subkutan, injektionsvätska, lösni...	Enligt särskild ordination						

Administrerad
Candesartan Krka
8 mg, Tablett

Dos
2022-06-15 08:00
1 tablett
Öppna loggen för att läsa kommentar

Administrerad av Träskvik, Carina (Sjuksköterska)
2022-06-15 08:00

3.

Om patienten inte tolererar ett utbyte markerar läkare **Ej utbytbar** i *Ordinationsdetaljer*.

När **Ej utbytbar** markerats i ordinationen, går det inte att välja ett annat preparat.
(Läkemedelsnamnet visas med svag grå färg)

4.

Lokalt godkända byten, utanför läkemedelsverkets godkännande för utbytbarhet, dokumenteras antingen genom att läkare byter ordinationen eller att sjuksköterska dokumenterar i kommentar det givna läkemedlet.

Hänvisning författning:

HSLF-FS 2017:37 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården.

8 kap. 12§ Dokumentation vid iordningställande och administrering eller överlämnande av läkemedel
"om läkemedlet har bytts ut mot ett likvärdigt läkemedel, ska även namnet på det läkemedel som har iordningställts och administrerats eller överlämnats dokumenteras".